

Politikai
röpiratok

111.

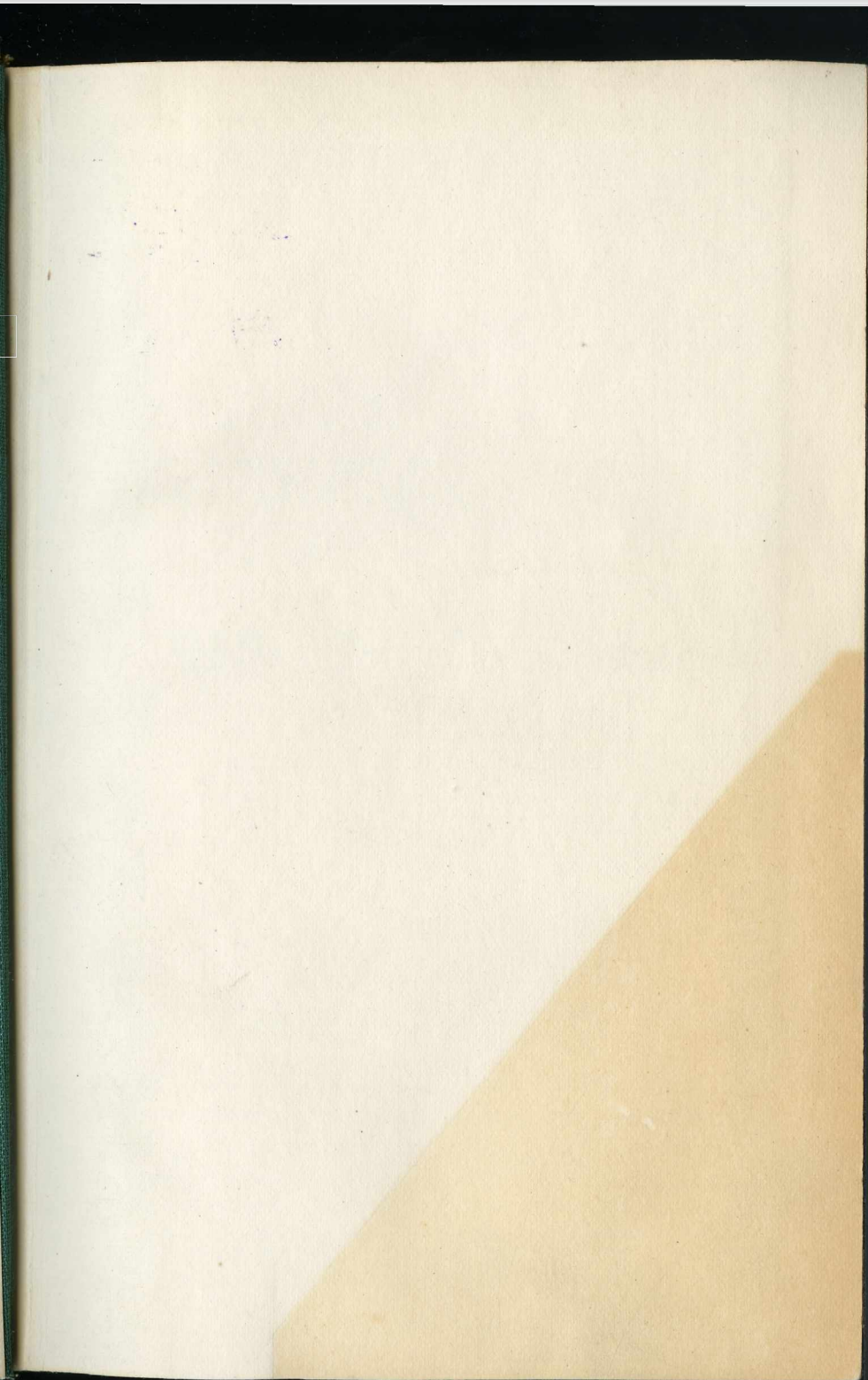
1976

1994

— 9

1999-07-07

D

- 1.) 001 0006 933400
- 2.) 001 0006 933417
- 3.) 001 0006 933424
- 4.) 001 0006 933448
- 5.) 001 0006 933455
- 6.) 001 0006 933462
- 7.) 0010006 933479
- 8.) 0010006 933486
- 9.) 0010006 933493
- 10.) 0010006 933509
- 11.) 0010006 933516
- 12.) 0010006 933523
- 13.) 0010006 933530
- 14.) 0010006 933592
- 15.) 0010006 933608

Ősi. F. Molnár Zsófia. 894-908

Al-éskodási módok. Bentham után Lindberg János. 1842.

Béke's megye örömmünnye. 1842.

An Franze Schuselka. Von Koloman Graf Majláth. 1861.

Teleki László emlékére Egomán mondott ima és beszéd. 1861.

Nézetek a nemzetiiségi kérdés sanderése felett. Matolay Viktoról. 1868.

Köbor vadkan a kert alatt. A. I. után. 1868.

Die Pester Reichstags-Kandidaten der Linken. 1869.

Halál a haláltünetekre! Fái Sajócsól. 1874.

A nagy-későlyi 48-as kör és Kovács Eusztáz elnök. Valkó Lászlóól. 1874.

Politikai hitvallás. Ritt Józsefól. 1875.

Működés fogunk használni, ha ismeret hasznára kerül a dolga! Egy ora. képzéselő-
lól. 1877.

A vacsora és a munka's szabályok. Franciaól Könyves János. 1877.

A felvidék. Grünwaldt Péteról. 1878.

A vacsora és a mi saját cseleink. Ladene J. után Katona Endre. 1880

111
894

ÖSISÉGRÖL.

1.

///

ELMÉLKEDÉS;

A Z

ÖSISEGNER

ÁLTALÁNOS ELTÖRLÉSE

A' BIRTOKNAK ÁLLANDÓSÍTÁSÁRA ÉPEN SZÜKSÉGTE-
LEN, ÉS CZÉLT VESZTŐ, — SŐT MINT KÖZ TÁRSASÁG
ELVÜ, A' KIRÁLYI THRONT, ÉS AZ ALKOTMÁNT FELDÚLÓ
VALÓSÁGOS HALÁLOS VÉTEK; — HANEM AZ ALKOT-
MÁNYNAK SZELEMÉBEN ANNAK MODÓ SITÁSA MIND AZ
ALKOTMÁNYNAK, MIND A' BIRTOKNAK SZILÁRDSÍTÁSA,
ÉS IGY ELKERÜLHETETLENÜL SZÜKSÉGES.

Szerző

PÉTERFALVI MOLNÁR ISTVÁN.

PESTEN.

Esztergami Beimel J. betűivel.

DE BALLAGI GÉZA.

Nescio, qua natale solum dulcedine cunctos
Ducit et immemores non sinit esse sui.

Ovid. Lib. I. de Ponto Elegia IV.

Eldődjeink napkeletről édes honnunk felé megindulván, mind testükben, mind lelkükben hány ezer, meg ezerféle veszélyeket kiállottak? miglen itten olly sok nemzeteket fegyverekkel meghódítván, ezen országot maguknak, és maradékiknak biztosíthaták, évkönyveink telvék a' Hunnoknak, és Magyaroknak gyász történeteivel; — — azért is ezen honnak megszerzése nekik olly sok lelki, és testi gyötrelmes áldozatukban kerülén, épen csudálni nem lehet, hogy e' földnek olly értéket tulajdonítván, ennek állandós birtokában, és ennek magoktól, ugy hivadékjaitól elidegeníthetlenségében alapíták nemzetségeknek jövődő boldog mivoltát; ennél fogva még Árpád vezérnek választásakor hit formában alaptörvényeiket foglalván, és ezeket bizonyos edénybe tett földre kieresztelt vérekkal megerősítván, már akkor meghatározzák, akár mit, és így földet is köz munkával szerezendenek, ebből ők, és maradékik a' választott vezér által semmi esetre kinerekesztelthessenek, a) és mind ezeket köteleztessenek nem másnak, hanem nőjüknek, leányaiknak, vagy szülőjüknek hagyni, ezt pedig holtuk után felbontani senkinek ne legyen szabad, — b) mellyel kétségen kívül rendeltetik az; hogy az ősiség, és ezen alapuló törvényes öröklés a' magyar Nemzetnek még keletről hozott törvényes szokása. -- Minthogy pedig második András Király alatt némellyeknek túlbúzgóságából ho-

a) Anonymus Belae Regis Notarius Cap. 5. 6.

b) S. Stephani L. 2; Cap. 5. 24. 35.

zott törvénnyel az parancsoltatik, *c)* hogy valaki fiú nélkül lévén, és leányának javai negyedét hagyván, többiről szabadon rendelkezessék, — ezen határtalan, sőt magával a' természettel, melly szerint az atya a' fiúnak, és ez az atyának keresni tartozik, *d)* ellerkező rendelkezhetőség nagy Lajos Király alatt korlátoztatott, *e)* hogy törvényes maradékoknak sérelmükre senki ne rendelkezessék, kivéven azon javakban, mellyek királyi adományoztatáson kívül ki által szereztettek, ezekben a' szerzőnek teljes akarat engedtetik a' szabad rendelkezésre *f.)* — Ez szerint tehát alaposan épen nem állithatjuk azt; hogy az ősiség csak a' hűbérnek sariagja, miután Eleink azt alaptörvényeik bizonyítása szerint még keletről magokkal hozták, és az alkotmánynak felállításával mint egy korbéli szükséges kelléket azon által egészenben átszövék. —

Mivel pedig az ember éltében különféle viszonyokkal küzdeni szokott, megtörténik gyakorta; hogy szükségben esvén, magán csak hatalmában lévő rendkívüli segéd eszközökkel könnyebbíthet, némellykor ismét a' körülmények az embert olly sűrűlődben ejtik, hogy kettő közzül csak egyikét, melly érdekével jobban megegyezhet, másiknak elmellőztével választhatja, — azért is Eldódeink az emberisorsnak ezen viszonyait méltányolván, mivel a' nemesi jószágoknak elidegenítése, vagy szükségbül, vagy nagyobb haszonbül, vagy minden alaposok nélkül szokott megtörténie, ennél fogva az örökös bevalló leveleket is hazai törvényeink *g)* szükséges, okszerű, és egyszerű osztályozat-

---

c) 1222: 4.

d) P. I: tit. 53. §. 10.

e) Conclusio Confirm. decr. Andr. per Lud. factae §. 11.

f) Part. I: tit. 5. 57.

g) Hárm. Törv. 1-ső R. 58. 59. 60. 61. 1723: 47.

ra elrendelik, azt meghatározván egyszersmint; hogy a' szükséges örökös bevalló levelek megerőthetetlenek lévén, ezek a' birtokot soha meg nem változtathatják, — tehát ezen szükséges örökös bevalló levelekre nézve az ősiséget általyánossan eltörlni, egészen felesleges, sőt czélt vesztő, — és azoknak, kik a' birtokok' változékonyságának ürügye alatt az ősiségnek általyános eltörlését követelik, épen nem céljuk a' nemesi javak birtokának állandosítása, melly a' szükséges örökös bevalló leveleknél, mellyek soha meg nem semmisithetők, ugy is nem veszélyeztetik, hanem őszinte megvallván, céljuk a' köztársaságnak (*Democratia-nak*) általuk olly főrron óhajtott megalapítása, — vagy Eldődjeik által a' léleknek, és testnek megerőtletésével szerzett ősi javaknak tetemes nagyobb somnában eltékozolhatásuk, — már pedig az első maga után vonja ősi alkotmányunknak bizonyos feldúlását, ennek következtével pedig a' királyi Thronnak, és egész magyar Nemességnek végső feloszlását, — a' másik pedig az erkölcstelenséget, melly szoros, és igen ritkán elválosztható öszvekötetésben van a' tékozlással. — Mind azoknak tehát, kik az ősiségnek általyános eltörlésére szavaznak, itten a' tükör, melly eleven festékkel jellemüket ábrázolja. — Az okszerű örökös bevalló leveleket pedig törvényeink *h)* majd megerőtlenithetőknek, majd megerőthetetleneknek rendelik, és itten a' törvénynek azon szembe szökő fogyatkozata létezik, mellynek kiigazítása a' Törvényhozótestnek bölcsességétől mostan váratattik, — miután ezen osztályozatú örökös bevalló leveleknek csak a' birónak önkényétől függő megsemmisithetősége teszi ingatóvá a' nemesi birtokot, mert azt, melly okszerűsége szerint nagyobb hasznót hajt az elidegenítőnek,

---

h) P. 1: 59. §. 9.

még a' józan észnek javallata szerint is nem megsemmisíteni, hanem inkább azt megszilárdítani szükséges, és így meghatározni kellett azon eseteket, melyekben az örökös bevalló levelek okszerűek lévén, ezek a' törvény előtt soha felnebontathassanak, és így az okszerűségnek eseteit a' Törvényhozótest meghatározván, ezekben pedig az örökös bevalló levelek felbonthatatlanokká a' törvény által nyilvánítván, ez szerint az ősiségnek ezen ártalmas sarjadéka lenyesetik, és így ezen okszerű örökös bevalló levelek is megerőltethetetleneknek lenni határoztatván, épen mi sem létezik, miért az ősiséget ezen módosítás után általyánosan eltörlni kellenék? — Elvégre az örökös bevalló levelek némmeltykor egyszerűek, az az: az elidegenítő sem szükség-től nem kényszerítetvén, sem nagyobb haszonnal nem indítatván, örökös nemes jószágát minden alapos elegendő ok nélkül elidegeníti, melly egyszerű örökös bevalló leveleknek eseteit fellebb útalt törvényeink többi közt következőkben elhatározzák: Ugy mint; hogy valaki kártyázásra, dobzódásra, 's paráználkodásra pénzt szerezhessen, Eldődiek-től az örökségnek útján reá háromlott ősi javait előörökösíti, vagy valakinek maradéka nem lévén, ne hogy testvérje az ő halála után osztályos részében örökölhessen, minden szükséges, vagy okszerű indok nélkül osztályban reá háromlott javait elidegeníti, — ezen esetekben az efféle örökös bevalló levél egyszerű, és eddig álló törvényeink szerint, ha az elidegenítéskor az illető osztályos atyafiak azon feltételekkel, mellyekkel az idegen ezen javakat örökben megvásárolja, egyenkint, vagy a' törvényes gyakorlat szerint *i)* azon megyének közgyűlésén, mellyben az előörökösíttendő javak kebeleznek, törvényessen meg nem kínáltnak, az elidege-

---

i) Planum Tabulare de Fassionibus e neglecta praemonitione
Dec. 2

nitőnek még élteben az osztályos atyafiak a' törvényes meg-
 kínálásnak elmúlásztásából, annak halála után pedig a' sére-
 lemből jogositatnak azon egyszerű örökös bevalló levélnek
 megerőtlenítésére, mellyben a' vérség, ősiség, és a' jognak
 közössége a' törvény előtt bebizonyítván, az efféle egy-
 szerű örökös bevalló levél felbontatik, és a' javak a' törvényes
 elévülés előtt az osztályos atyafi felperesnek a' berúházot-
 ságnak megtérítésével, és a' leteendőknak letételével meg-
 íteltetnek, 's végre-hajtólag visszaszolgáltatnak, — melly
 egyszerű osztályos leveleknél a' vallományosnak örökben vett
 birtoka ingatag, változékonnyá tétetődván, azon kérdés it-
 ten mindenek előtt megfejtendő lészen, illy egyszerű örö-
 kös bevalló levelek is a' szükségeseeknek, és még ezután
 fellebbiek szerint módosítandó okszerűeknek példájuk sze-
 rint megváltozhatatlanokká, és felbonthatatlanokká törvény
 által kijelentessenek-e? vagy a' szükséges, és ezután mó-
 dosított okszerű örökös bevalló levelek ugyis felbonthatat-
 lanok lévén, az ősiség általyánosan eltörleendő legyen-e? kik
 e' mellet vitáznak, már fellebbiekben feltáratatott nékik a' tü-
 kör, mellyben maguk jellemüket megesmérhetik. —

Azonban hozandó törvénnyel illy egyszerű örökös beval-
 ló leveleket felbonthatatlanokká tenni, és így az ősiséget ál-
 tallánossan eltörteni, efféle törvény minden bizonnyal ellen-
 kezik a' keresztény hitnek elveivel; mert ezen törvény tágo-
 sabb mezőt nyitna a' pazérlásra, és ennek kút forrásaira; ugy-
 mint dobzódásra, torkosságra, és a' fajtalanosságra, mellyeknek
 mind egyike valóságos faja a' hétfőbűnöknek, ezeknek elköve-
 tésére ezen törvénnyel segítség, és ugymondván engdelem
 adatván, ez szerint a' Törvényhozótest ezen vétkekben ré-
 szesülvén, kétség kívül idegen bűnt elkövetne. — — Ugy ef-
 féle egyszerű örökös bevalló levelek is tétetnek az osztályos
 atyafiak által, hogy ez szerint a' javak elidegenítettván, másik
 osztályos atyafi az ő magvaszakadtával utánna ne örökölhessen,

már pedig ez nem más, mint az atyafiúi szeretet elleni irigység, melly egyik a' sz. Lélek elleni hat bűnök között lévén, ezek mind ezen, mind a' másik világon meg nem bocsájtatnak, vagy csak nehezen, *k)* már pedig írva van, *l)* Jaj! annak, ki által a' botrány származik, sokkal hasznosabb lenne néki a' nyakára egy malom követ kötni, és a' tengernek mélységébe őtet vetni. — Ezek szerint tehát az ősiségnek általyános eltörlése kétség kívül valóságos halálos véték. — De az ősiséget általyánosan eltörlő törvény ellenkezik a' polgári társaságnak végső céljával is, és így minden kötelező erő nélkül lévén, illy törvény erkölcsileg lehetetlen is lenne; mert a' törvény az Istennek ajándéka lévén, csak azon polgári törvények érvényesek, mellyek az Isteninek képét viselven, ettől veszik származásukat, mivel csak azon álladalom szabatos törvényekkel elrendeztethetik, melly Isteniekkel megegyező polgári törvényekkel kormányoztatik, mint-hogy akár melly polgári törvény az Istenivel ellenkezik, az sem a' népnek megegyezésével, sem pedig valamelly régi szokással mint ön maga természeténél fogva már magában sikertelen, soha meg nem érvényesíttethetik, — *m)* sőt efféle ősiséget általyánosan eltörlő törvény a' királyi Thronnak, és a' magyar Nemességnek, melly annak gyámolya, egyik leghatalmasabb elpusztítója lévén, ez lenne az egész nyolcz száz éves Alkotmánynak bizonyos feldúlója; mert akár az egyházi, akár polgári, akár katonai rendbélieket szemügyre vesszük, tapasztaljuk, hogy mindenütt a' hivatalnokoknak legnagyobb részét a' Nemesség teszi, mind háborúnak, mind békességnek ideje alatt a' Nemesség viseli legnagyobb részét az álladalmi terheknek, és így a' ne-

---

k) Mát. 12, 31. Luk. 12, 10.

l) A. át. 18, 6. Luk. 17, 2

m) Prologiorum tit. 6. § 5. 6 7.

mesi rend legnagyobb istápja a' királyi Thronnak lévén, az egész magyar közboldogságnak érdeke magával hozza azt, hogy ezen nemesi rende nem hogy ne gyengéttessék, — hanem az igaznak, és illendőnek körében minden kitelhetőképen szilárdíttassék, már pedig fellebb előadott értelemben az ősiség csak azon egyetlen egy emeltyű, mellyel némelly elkorcsosodott pazérló által okozott elhanyatlásból valamely nemes család elvesztett ősi javait törvénynek segéd-mével valahára visszaszereshetvén, csak ez által a' honnak, és királyi Thronnak támodékára mind anyagi, mind szellemi tehetségével méltó áldozatokat hozhat; — mert az emberi gyarlóság annak oka, hogy legnagyobb erényű atyának fia is elvetemedhetvén, maradékinak jövő boldogságát megvetvén, egész családját végső pusztulásra juttatja, — — hanem időnek folytával a' maradékok közül egyik, vagy másik támodhat, ki Eldődje által eltékozolt javakat visszaszerelvén, nemzedékét előbbi diszre, és jobb létre felemelvén, Királynak, és hazának a' szükség esetére nem csak a' vagyonnak, hanem még élüknek feláldozására is alkalmas polgárokat nevelhet, minthogy ősi javainak érdeke ezt tőle hatályosabban követelheti. — Sőt a' körülményeket méltóképen megfontolván, az ősiség nem csak az iparnak, és nemzeti szorgalomnak zsibbasztó akadályának alapossan nem tartathatik, — hanem az ősiségnek általyános eltörlése épen ezen nemzeti lankadságnak valóságos tényezője, — mert jó atya fent álló törvények szerint tudván azt, hogy ha utódjai közt valamellyik megfelejtkeznék is azon természeti ősztönről, hogy pazérlása miatt maradékát boldog állapotban hagyhassa, mégis valahára jöhet azon időszak, mellyben utódjainak egyike, ez szerint eltékozolt család javakat vissza szerezheti, — valóban jobban gerjesztethetik azon szorgalomra, mellynek gyümölsceit századok után is maradékai szedendik, mint ha tudná azt, hogy az ősiség

nek általyános eltörlésével elfajúlt fia kártyázással egy éjjel több évekig tartó fáradozásának jutalmát örökre családjától elidegenitheti, — de maga a' vevő is ezen aggodalommal gyötörtetik az ősiségnek általyános eltörlésével, ennek pedig fellebbi alkotmány szerű módosításával törekedni fog, pénz tehetségében birtokának szilárdítására nem egyszerű, hanem inkább csak szükséges, és okszerű örökös bevalló leveleknek megszerzésére. — Végtére az ősiségnek általyános eltörlése nem a' jövedelemnek gyarapítására, hanem a' tékozlásra legtágosabb kaput nyitván, hogy a' nemzeti ipart, és szorgalmat legkisebben elő nem mozdítaná, ennek eleven példáját adják az Angolok, és Lengyelek, azoknál az ősiség a' földnek birtokára nézve divatozván, Európának legdicsőségesebb nemzete, — ezeknél az ősiség még távolról sem esmértetlén, és így a' földnek birtoka mindenkinek megváltozhatatlanul elidegenithető lévén, minden napi tapasztalás meggyőződéleg bebizonyítja, milly szomorú állapotra lesülledének! —

Mind ezekből tehát világosan, és megczáfолhatatlanul bebizonyodik az; hogy az ősiségnek általyános eltörlése a' birtoknak állandósítására épen szükségtelen, mivel a' mostani felálló törvényeknek szelleme szerint a' szükséges, és okszerű örökös bevalló levelek hozandó törvény által felbont-hatatlanoknak lenni kívántatnak, a' Törvényhozótest meghatározván a' szükséges, és okszerű örökös bevalló leveleknek eseteit, melyekben a' perben járó bíró, minthogy ugy is a' törvényt magyarázni, csak az országosan összegyűlt rendeket, és a' törvényesen megkoronázott fejedelmet közösen illeti, n) valamint mindenkor más esetekben, ugy itten is csak a' törvények szavai szerint minden önkényes fejtege-

---

n) 1790: 12.

tés nélkül megújítandó, o) vagy újonnan meghatározandó törvények szentesítése alatt itélni köteleztessék, — és valamint a' pereket, ugy ezeknek kivonatjait is nem az Előadó, mindedig czéltvesztőleg, ki ugyis rendkívül elfoglalva vagyon, hanem magok a' Felek egyetértőleg kidolgozzák, — bizonyos az, hogy ez szerint meghatározatván az örökös bevalló leveleknek szükséges, és okszerű esetei, — az ősiség a' törvényes nemes birtokot nem bitanggá, hanem állandóvá, és megváltozhatatlanná teendi. — De az ősiségnek általyános eltörlése az egész alkotmányt feldúló, és valóságos halálos véték is, mivel a' Nemességnek, és így a' királyi Thronnak, mellynek amaz az ő alapja, felforgatója lévén, csak a' köztársaságnak (*Democratiának*) alapítására, — és az idegen, ugy a' sz. Lélek elleni halálos bűnöknek elkövetésére intéztetik, — azért is az Isteni törvénnyel ellenkezővén, az ősiséget általyánosan eltörlő törvény erkölcsileg épen lehetetlen is, — hanem az ősiségnek az Alkotmánynak szellemébeni módosítása mind az Alkotmánynak, mind a' birtoknak szilárdítására elkerülhetetlen szükséges, — mivel törvény által meghatározatván az örökös bevalló leveleknek szükséges, és okszerű esetei, ezekben pedig az illető bíróság a' törvénynek szavai szerint a' törvénynek bizonyos szentesítése alatt itélni köteleztetvén, az egyszerű örökös bevalló levelek pedig mindenkor felbonthatóknak a' törvény által rendeltetvén, ez által csak az erényes javaknak szerzőmánya előmozdítatik, és illyes birtok szilárdítatik, — ellenben pedig az oknélküli, és a' nemes javaknak fellebjei szerint halálos bűnnel megfertőztendő örökös egyszerű eladásá gátoltatik, — vagy hogy ha valaha illyesmi megtörténnék is, mint vétkes, és botránkoztató, annak veszedelmes ered-

---

o) Ulad. D. 3: Art. 4.

ményével együtt megakadályoztatik; — annak idejében azon egyszerű örökös bevalló levél felbontatván, és az illető örökösök által az ősiségnek erejével az eltékozlott javak a' nemmes családnak vissza szereztethetvén. —

Feszült figyelemmel tehát várja a' haza jelen országgyűléstől fellebb érintett törvény fogytatkozásának czélszerű kiigazítását, és a' szükséges, nemkülönben az okszerű örökös bevalló levelek eseteinek elhatározatát, — melyekhez következők is talán számithatók lennének:

A' szükséges örökös bevalló leveleknek esetei:

A' Nemességnek közönséges felkelésekor valaki az ellenségnek rabságától csak bizonyos somma pénznek fizetésével megszabadítandó, e' végett a' jószágának előörökösítését szükségessé teszi. *p)* — Ugy a' nagyobb hatalmaskodásnak mostani büntetése lévén a' fejnek váltsága, őtet illető ingóknak örökös, ingatlanoknak pedig a' közönséges becsárr szerinti elvesztésük *q)*, az alperes az ő javai némelly részének előörökösítéséből megnyerhető summával a' peregyesség útján ezen büntetéstől megmenekedhet az örökös bevallásra szükségképen jogosittatik, *r)* nemkülönben akárki javainak csekély részét a' szükséges élelmi anyagoknak megszerzése végett szükséges örökös bevalló levéllel előörökítheti. *s)* Ugy az országnak, koronázott fejdelemnek védelmére rendelt közönséges nemesi felkelő seregnek felállítására arány szerint megkivántató költségek szükségessítik a' javaknak majd egy részének, majd egész kiterjedé-

p) P. 1:59. § 6. 9.

q) 1723: 10. 1729: 31.

r) P. 1:59. §. 6. 9.

s) Planum Tabulare ad invalidationem fassionum ex praejudicio Dec. 14.

sekben felveendő örökösítésüket. *t)* Azon örökös bevalló levelek, mellyek bonyolodott, vagy elzálogosított javakról, vagy szegénységből, és szükölködésből tartatnak, szükségese-
u) — Ezek, és más ezekhez hasonló esetek szükségessé teszik az örökös bevalló leveleket, és így felbont-
 hatatlanok.

Az Okszerü örökös bevalló leveleknek esetei:

Valamelly hasznosabb jószág a' zalogból kiváltandó, vagy az özvegynek az ő hitbére, vagy jegyajándéka, vagy hozománya kifizetendő, — a' vagy a' leánynegyed kiadandó lévén, egyik része a' javaknak okszerüen elidegeníthetik, — *v)* Vagy a' gazdasághoz szükségképen megkívántató épületek felállittandók, vagy közellévó hasznosabb jószág örökben vásároltatik, vagy elcseréltetik, a' javaknak egyik részéről, vagy távolabb lévő jószágról tett örökös bevallás okszerünek vétetik. *x)* Eddig tett, és ezután teendő haznos hivszolgálatoknak tekintetébül tartott örökös bevallás okszerü. *y)* Még nembirt, hanem csak reménybéli javakról bebizonyított szükségnek kipótlására királyi meg-egyezőessel, és törvényes beigtatással megerősített, sőt a' bevallónak, vagy maradékinak ellenmondásától megtisztított örökös bevalló levél okszerünek tartatik. — *z)* Az osztályos atyafinak, ki ezért némelly részét birtokában lévő javainak által engedi, olly javakról, mellyek még perrel visszanyerendők az örökség rendének fentartásával tett örökös beval-

t) Ibidem Dec. 15.

u) Ibidem Dec. 16.

v) H. T. 1-ső Részének 59-dik czimje 2. §-za.

x) Ugyanott 3-dik §-za.

y) Planum Tabulare ad invalidationem fassionum ex praejudicio Dec. 9. 10.

z) Ugyan ott 11. 30. Végezmény.

ló levél okszerű. *aa*) Kétes, és folyódékony jogbéli javakról, melyek eránt az örökülésnek fonala elidegenítésekkel, és más családbéli tényekkel félbe szakasztatott, tartott örökös bevalló levél okszerű. — *bb*) Az igtatáskor közbenvetett ellenmondásnak visszavonásával tett örökös bevalló levél okszerű. *cc*) Élelem tartásért, öregségben, betegségben tett szorgalmas ápolásért, vagy veszedelemre kitett jogoknak oltalmazásáért tett örökös bevalló levél okszerű. *dd*) Az elidegenített javaknak visszaszerzésükre tett költségeért a' javaknak egyik részéről vérszerinti atyafinak tett, és osztály alkalmával a' bevallónak maradékai által helyben hagyott örökös bevallólevél okszerű. *ee*) A' bevalló Eldődjeinek idejében már bebúrkolt, és így költséges hozzodalmas perekben bekevert jószágokrúl tett örökös bevallás okszerű. *ff*) Kincstári szerződés mellett birt jószágokrúl tett örökös bevalló levél okszerű, mivel zálogot lehelvén, a' bevallónak utódjai által fel nem bontható. *gg*) Nem birt, és cserével átengedett javakról tett örökös bevalló levél okszerű. *hh*) Peregyességgel megerősített örökös bevalló levél okszerű. *ii*) A' bevalló, vagy ennek maradéki által ismételve megerősített örökös bevalló levél okszerű. *kk*) Ismételve főtörvényszéki ítéletekel megerősített örökös bevalló levél okszerű. *ll*) Vég-

---

aa) Ugyan ott 12. Végezmény.

bb) *Planum Tabulare ad invalidationem Fassionum ex præjudicio*
Dec. 13.

cc) *Ibidem* Dec. 17.

dd) *Ibidem* Dec. 20.

ee) *Ibidem* Dec. 34.

ff) *Ibidem* Dec. 37.

gg) *Ibidem* Dec. 45.

hh) *In collectione Sententiarum Curialium* O. p. 2. t. 8. n. 57.

ii) *Ibidem* F. 1. p. 2. t. 8. n. 364.

kk) *Ibidem* F. 1. p. 2. t. 8. n. 322. 402.

ll) *Ibidem* F. 1. p. 2. t. 8. n. 328.

tére mind azon örökös bevalló levelek okszerűeknek tartandók, mellyekkel a' bevallónak örökössége gyarapodik. mm) -

Ezek, ugy ezekhez hasonló, és a' Törvényhozó-testnek bölcseségével meghatározandó esetek okszerűsitik az örökös bevalló leveleket, mellyek hozandó törvénnyel meg-alapítatván, és ezekben minden örökös bevalló levél felbont-hatatlannak lenni rendeltetvén, ősi Alkotmányunknak épség-ben megtartásával, ennek szellemében az ősiség módosíta-tik, és a' nemes javaknak törvényes birtoka' szilárdítatik, ámbátor tékozlásból, vagy más erkölcstelenségből támodott egyszerű örökös bevallások az illető osztályos atyafiak által a' törvény előtt megerőltlenithetők lévén, ez által csak a' törvénytelen birtok ingataggá, és változékonnyá a' vallásos-ságnak, a' királyi Thronnak, és az egész ősi Nemességnek nagy hasznával tétetik. —

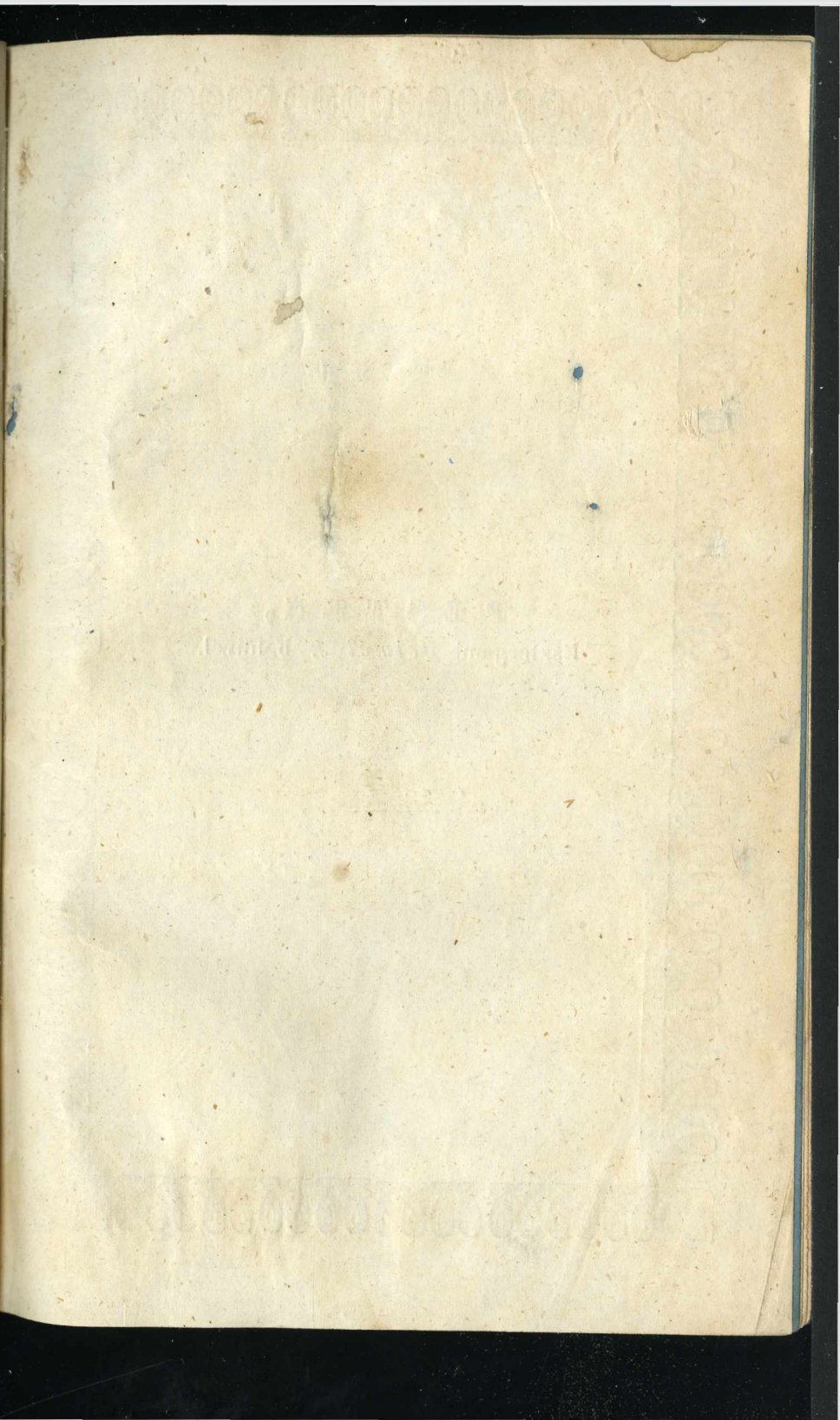

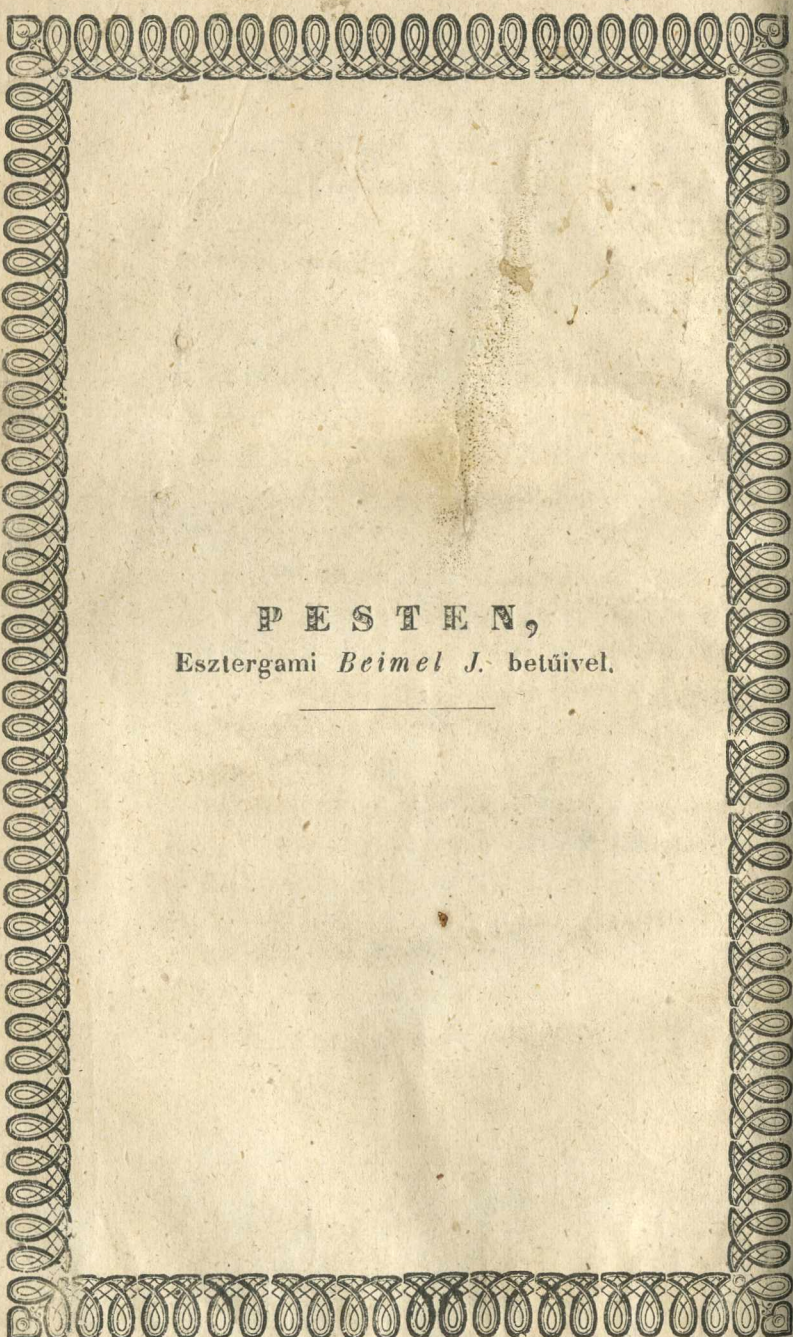
mm) P. I: t. 59. §. 4.

M. I. D. B. S. M. M. S. T. H. B.

DE BALLAGI GÉZA.

P E S T E N ,
Esztergami *Beimel J.* betűivel.
